

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

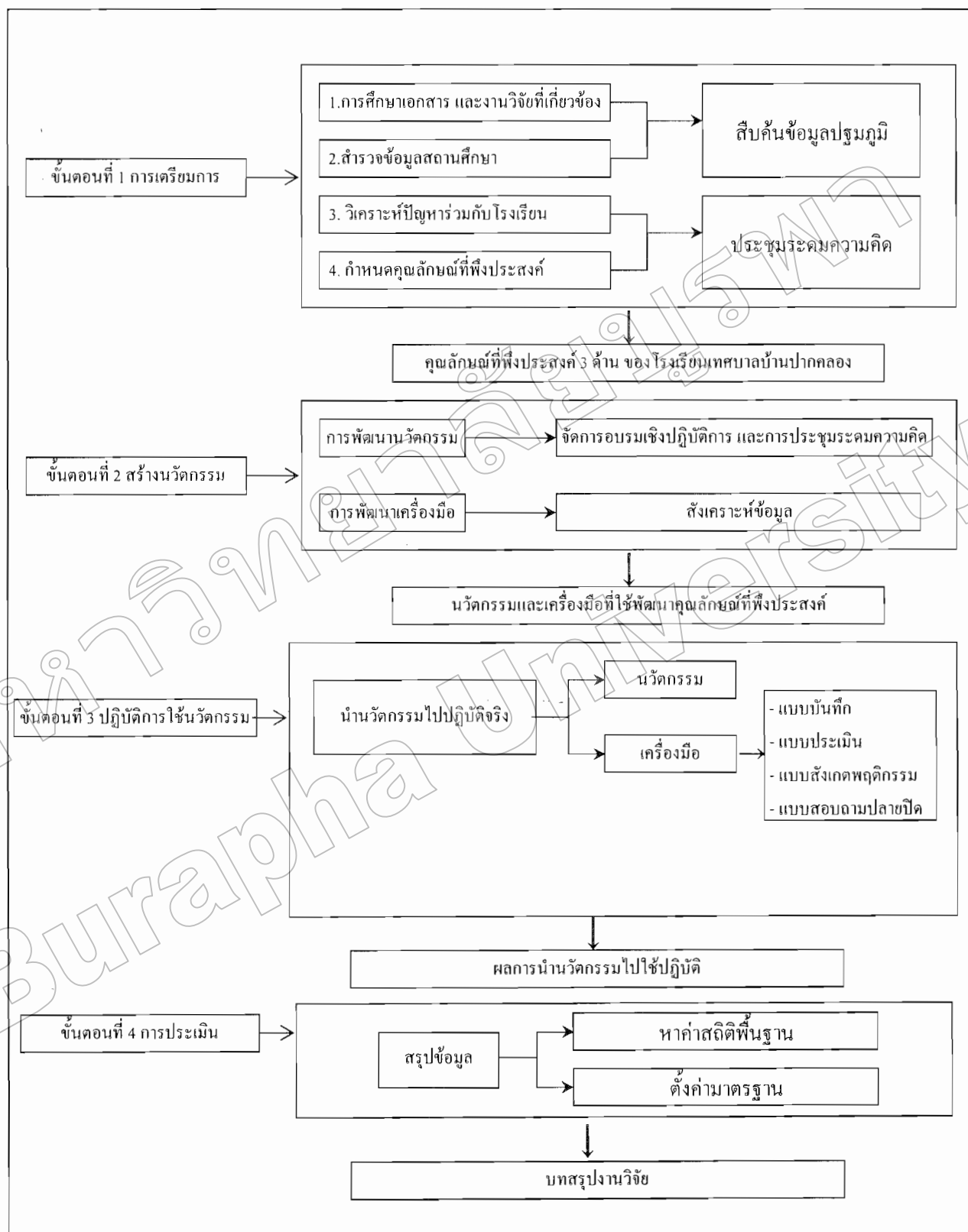
ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ ศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเป็นการศึกษา และรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยขั้นตอนการศึกษา ประกอบด้วย

1. การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. สํารวจข้อมูลสถานศึกษา
3. วิเคราะห์ปัญหาพร้อมกับโรงเรียน
4. กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ขั้นตอนที่ 2 สร้างนวัตกรรมพัฒนาคุณลักษณะ เป็นการนำผลจากการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มากำหนดเป็นประเด็นเพื่อพัฒนานวัตกรรม และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง จังหวัดระยอง

ขั้นตอนที่ 3 ปฏิบัติการใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณลักษณะ นำนวัตกรรมที่ได้ไปใช้จัดกิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะ ทั้ง 3 ด้าน กับนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง จังหวัดระยอง และใช้เครื่องมือประเมินประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่จัดทำขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล เป็นการนำผลที่ได้จากการใช้นวัตกรรมและเครื่องมือมาสรุปผล เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อย และปัญหาอุปสรรคต่างๆ จากการปฏิบัติงานวิจัยในครั้งนี้ กระบวนการดำเนินงานวิจัยนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง จังหวัดระยองมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังภาพประกอบ 2

ภาพที่ 2 แผนผังขั้นตอนนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง จังหวัดระยอง

จากภาพประกอบที่ 2 ที่แสดงถึงขั้นตอนนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง จังหวัดระยอง สามารถสรุปถึงการศึกษาในแต่ละขั้นตอนของงานวิจัยได้ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สรุปขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลองจังหวัดระยอง

ขั้นตอนที่	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	ผลที่ได้รับ
๑. ขั้นเตรียมการ	เพื่อศึกษา สํารวจข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียน สื่อสารและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับโรงเรียนในการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์	๑.ศึกษาข้อมูลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๒.สํารวจโรงเรียนและข้อมูลของโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง ๓.สื่อสารทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง ๔.วิเคราะห์ปัญหาร่วมกับโรงเรียน	๑. ได้รู้ข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการทำงานวิจัย ๒. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน ๓.ผู้วิจัย ครู ผู้บริหารและ ผู้ปกครองมีความเข้าใจตรงกัน ๔. โรงเรียนได้คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องการพัฒนา
๒. ขั้นสร้างนวัตกรรมพัฒนาคุณลักษณะ	เพื่อพัฒนานวัตกรรมและเครื่องมือในการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์	๑.การพัฒนานวัตกรรม โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและการประชุมระดมความคิด ๒.การพัฒนาเครื่องมือโดยการสังเคราะห์ข้อมูลและผ่านผู้เชี่ยวชาญ	๑. ได้นวัตกรรมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๒. ได้เครื่องมือที่เที่ยงตรงเหมาะสมในการประเมิน
๓. ขั้นปฏิบัติการใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณลักษณะ	เพื่อนำนวัตกรรมที่ได้ไปปฏิบัติ ตามกิจกรรมต่างๆที่ได้กำหนดไว้	จัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ เก็บรวบรวมข้อมูลนำไปวิเคราะห์	กิจกรรมที่วางแผนไว้ได้นำไปใช้ปฏิบัติจริง
๔. ขั้นประเมิน	เพื่อประเมินประสิทธิภาพของนวัตกรรมที่จัดทำขึ้น	สรุป	ประสิทธิภาพของนวัตกรรม

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการศึกษา ค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษา สํารวจข้อมูลคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง สื่อสารและวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับโรงเรียนในการกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อใช้ในการระดมความคิด ได้แก่ ครูจำนวน 20 คน ผู้บริหารจำนวน 2 คน ตัวแทนผู้ปกครองจำนวน 5 คน และศึกษานิเทศก์จำนวน 1 คน

เครื่องมือในการวิจัย

1. แบบบันทึกข้อมูลโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง
2. กำหนดการประชุมเพื่อสื่อสารทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ปัญหาร่วมกับโรงเรียน

วิธีดำเนินการ

1. ศึกษาข้อมูล เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน
2. สํารวจข้อมูลของโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง โดยได้ศึกษาข้อมูลสถานศึกษาจากการสืบค้นทาง Internet และสอบถามจากครู ผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง
3. สื่อสารทำความเข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยติดต่อประสานงาน ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัย กับ โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลองและชี้แจงระบบการดำเนินงานของการวิจัย โดยการติดต่อกับผู้บริหาร ครู บุคลากร และผู้ปกครองในโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ จัดประชุมสัมมนาเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จัดทำเอกสารเกี่ยวกับการวิจัย เพื่อให้โรงเรียนได้เห็นถึงความสำคัญ และแนวทางต่าง ๆ ของการวิจัย
4. วิเคราะห์ปัญหาร่วมกับโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง และกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ผู้วิจัย ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง และศึกษานิเทศก์ ทำความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และวิเคราะห์พฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลองว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้านของผู้เรียนควมมีเรื่องใดบ้างที่ควรนำมาพัฒนา โดยการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องนวัตกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง ซึ่งได้ข้อสรุปดังนี้

4.1 คุณลักษณะด้านคุณธรรม คือ การมีวินัยในตนเอง ซึ่งในที่นี้หมายถึง

4.1.1 แต่งกายเรียบร้อยถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน

4.1.2 การตรงต่อเวลา

4.1.3 การรักษาความสะอาดภายในโรงเรียน

4.2 คุณลักษณะด้านสังคม คือ การมีมารยาทในสังคม ซึ่งในที่นี้หมายถึง

4.2.1 การพูดจาสุภาพ ไพเราะ

4.2.2 การรับประทานอาหาร

4.2.3 การทักทาย และแสดงความเคารพ

4.3 คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ คือ การรักการอ่าน ซึ่งในที่นี้หมายถึง

4.3.1 สนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม โดยการอ่าน

4.3.2 ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์โดยการอ่าน

4.3.3 มีความมุ่งมั่นในการอ่านและฝึกอ่านจนเกิดเป็นนิสัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลสถานศึกษาจากแบบบันทึกข้อมูล โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง และนำเสนอเป็นข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง

2. วิเคราะห์ปัญหาของโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลองโดยนำข้อมูล และข้อสรุปจากการจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องนวัตกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลองมานำเสนอเป็นประเด็นปัญหาของโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง

3. วิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง โดยนำข้อปัญหาข้อคิดเห็นจากการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ มานำเสนอเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างนวัตกรรมพัฒนาคุณลักษณะ

วัตถุประสงค์

เพื่อสร้างนวัตกรรม และเครื่องมือในการประเมิน คุณลักษณะที่พึงประสงค์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อใช้ในการระดมความคิด ได้แก่ ครูจำนวน 20 คน ผู้บริหารจำนวน 2 คน ตัวแทนผู้ปกครองจำนวน 5 คน และศึกษานิเทศก์จำนวน 1 คน

เครื่องมือในการวิจัย

1. นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง

2. เครื่องมือสำหรับวัดผลสัมฤทธิ์ของนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง สำหรับครู โดยใช้เกณฑ์รูปรีคส์

วิธีดำเนินการ

1. การพัฒนานวัตกรรม ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าหลักการ การออกแบบนวัตกรรม เพื่อใช้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จากงานวิจัย บทความ และเอกสารต่าง ๆ และจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องนวัตกรรมพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ให้กับครู ผู้บริหาร ตัวแทนผู้ปกครอง โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง และศึกษานิเทศก์ร่วมกันสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยการประชุมระดมความคิดหลังจาการอบรม และเขียนแผนการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1.1 ครูในแต่ละช่วงชั้น และตัวแทนผู้ปกครองร่วมกันระดมความคิดเพื่อกำหนดนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง

1.2 ครูในแต่ละช่วงชั้น และตัวแทนผู้ปกครองนำเสนอวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง ที่ร่วมกันระดมความคิด

1.3 ผู้วิจัย ผู้บริหาร ครู ตัวแทนผู้ปกครอง และศึกษานิเทศก์ นำข้อมูลมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง นวัตกรรมที่นำไปใช้ คือ นวัตกรรมการสร้างกระแสนิยมเพื่อพัฒนาตนเอง ควบคู่กับการบูรณาการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียน โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง

2. การพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัย ครู ผู้บริหาร ตัวแทนผู้ปกครองโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง และศึกษานิเทศก์ ร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูลจากตัวบ่งชี้พฤติกรรมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน แล้วนำไปสร้าง และพัฒนาเครื่องมือสำหรับใช้วัด และประเมินผลนวัตกรรมโดยเครื่องมือที่ใช้มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

2.1 ด้านการมีวินัยในตนเอง

2.1.1 การแต่งกายเรียบร้อยถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียน ใช้แบบบันทึกการแต่งกาย จากการสำรวจการแต่งกายของนักเรียนตามกฎระเบียบของโรงเรียน คือ

1) นักเรียนแต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน (เสื้อ กระโปรง/ กางเกง ถูง เท้า รองเท้า) 2) นักเรียนแต่ง
 เครื่องแบบถูกต้องตรงตามกิจกรรมของโรงเรียนในแต่ละวัน 3) นักเรียนไว้ทรงผมถูกต้องตาม
 ระเบียบของโรงเรียน 4) นักเรียนไม่สวมใส่เครื่องประดับและของมีค่ามาโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์
 การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามกฎ ระเบียบทุกข้อ
- 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามกฎ ระเบียบ 3 ใน 4 ข้อ
- 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามกฎ ระเบียบ 2 ใน 4 ข้อ
- 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามกฎ ระเบียบ 1 ใน 4 ข้อ
- 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนแต่งกายไม่ถูกต้องตามกฎระเบียบ

2.1.2 การตรงต่อเวลา

1) การมาโรงเรียนตรงเวลา ใช้แบบบันทึกการมาโรงเรียน บันทึก
 จากการมาโรงเรียนของนักเรียนดูการลงเวลามาถึงโรงเรียนในสมุดเด็กดี โดยใช้เกณฑ์
 การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 3 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนที่มาโรงเรียนก่อนเวลา 7.30 น.
- 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนที่มาโรงเรียนช้ากว่าเวลา 7.30 น.
- 0 คะแนน หมายถึง นักเรียนที่ไม่มาโรงเรียน

และทุกวันศุกร์นำผลจากแบบบันทึกการมาโรงเรียนไปสรุปในแบบบันทึกคะแนนรายสัปดาห์
 โดยใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง นักเรียนในห้องได้คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 80 ของ
 คะแนนทั้งหมด
- 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนในห้องได้คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 70 ของ
 คะแนนทั้งหมด
- 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนในห้องได้คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 60 ของ
 คะแนนทั้งหมด
- 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนในห้องได้คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 50 ของ
 คะแนนทั้งหมด
- 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนในห้องได้คะแนนรวมเฉลี่ยน้อยกว่าร้อยละ 50 ของ
 คะแนนทั้งหมด

2) การมาเข้าแถวตรงเวลา ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม จากการสังเกตพฤติกรรมการมาเข้าแถวของนักเรียนแต่ละห้องเรียน โดยการใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 80 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ
- 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 70 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ
- 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 60 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ
- 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 50 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ
- 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนน้อยกว่าร้อยละ 50 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรม

3) การส่งงานตรงเวลา ใช้แบบบันทึกการส่งงาน บันทึก

จากการส่งงานของนักเรียน โดยการใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 3 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนส่งงานตรงตามเวลาที่ครูกำหนด
- 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนส่งงานไม่ตรงตามเวลาที่ครูกำหนด
- 0 คะแนน หมายถึง นักเรียนไม่ส่งงาน

และทุกวันศุกร์นำผลจากแบบบันทึกการส่งงาน ไปสรุปในแบบบันทึกคะแนนรายสัปดาห์ โดยการใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง นักเรียนในห้องได้คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 80 ของคะแนนทั้งหมด
- 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนในห้องได้คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 70 ของคะแนนทั้งหมด
- 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนในห้องได้คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 60 ของคะแนนทั้งหมด
- 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนในห้องได้คะแนนรวมเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 50 ของคะแนนทั้งหมด
- 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนในห้องได้คะแนนรวมเฉลี่ยน้อยกว่าร้อยละ 50 ของคะแนนทั้งหมด

2.1.3 การรักษาความสะอาดภายในโรงเรียน

1) นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาดพื้นที่ต่าง ๆ ในโรงเรียน ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม จากการสังเกตพฤติกรรมการมาดูแล รักษาความสะอาดในพื้นที่ในโรงเรียนของนักเรียน

แต่ละห้องเรียน โดยการใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 80 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ
- 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 70 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ
- 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 60 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ
- 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 50 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ
- 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนน้อยกว่าร้อยละ 50 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรม
- 2) นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาดภายในห้องเรียน ใช้

แบบประเมินความสะอาดห้องเรียน ประเมินจากการตรวจความสะอาดภายในห้องเรียนของนักเรียน โดยการใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีความสะอาดดีมาก
- 4 คะแนน หมายถึง มีความสะอาดดี
- 3 คะแนน หมายถึง มีความสะอาดปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีความสะอาดน้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีความสะอาดน้อยมาก
- 3) นักเรียนช่วยดูแล รักษาความสะอาดขณะรับประทานอาหาร

และหลังจากรับประทานอาหาร ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม จากการสังเกตพฤติกรรมการรักษาความสะอาดของนักเรียนในโต๊ะที่นักเรียนนั่งรับประทานอาหารในแต่ละห้องเรียน โดยการใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 80 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ
- 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 70 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ
- 3 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 60 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ
- 2 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 50 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ
- 1 คะแนน หมายถึง นักเรียนน้อยกว่าร้อยละ 50 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรม

2.2 ด้านการมีมารยาทในสังคม

2.2.1 การพูดจาสุภาพ ไพเราะ ใช้แบบบันทึกกิจกรรม Diary คำหยาบ

จากการตรวจ Diary คำหยาบในสมุดบันทึกเด็กดี โดยการใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง นักเรียนบันทึกการพูดคำหยาบ 5 ครั้งใน 1 สัปดาห์
- 4 คะแนน หมายถึง นักเรียนบันทึกการพูดคำหยาบ 4 ครั้งใน 1 สัปดาห์

3 คะแนน หมายถึง นักเรียนบันทึกการพูดคำหยาบ 3 ครั้งใน 1 สัปดาห์

2 คะแนน หมายถึง นักเรียนบันทึกการพูดคำหยาบ 2 ครั้งใน 1 สัปดาห์

1 คะแนน หมายถึง นักเรียนบันทึกการพูดคำหยาบ 1 ครั้งใน 1 สัปดาห์

2.2.2 การรับประทานอาหาร ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม จากการสังเกต

พฤติกรรมของนักเรียนแต่ละห้องเรียน ในการล้างมือก่อนทานอาหาร การทอ้งกลืนก่อนทานอาหาร และมารยาทในการทานอาหาร โดยการใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 80 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ

4 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 70 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ

3 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 60 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ

2 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 50 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ

1 คะแนน หมายถึง นักเรียนน้อยกว่าร้อยละ 50 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรม

2.2.3 การทำความเคารพ และการทักทายยิ้มแย้มแจ่มใส ใช้แบบสังเกต

พฤติกรรม จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนแต่ละห้องเรียน ในการทำกิจกรรมทักทายยามเช้า โดยการใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 80 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ

4 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 70 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ

3 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 60 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ

2 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 50 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ

1 คะแนน หมายถึง นักเรียนน้อยกว่าร้อยละ 50 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรม

2.3 คุณลักษณะด้านการเรียนรู้

การรักการอ่าน ใช้แบบสังเกตพฤติกรรม จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน

แต่ละห้องเรียน ในการทำกิจกรรมตะกร้าน่าอ่าน และกิจกรรมตอบคำถามจากป้ายนิเทศ โดยการใช้เกณฑ์การประเมินแบบรูบริก (Rubrics) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 80 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ

4 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 70 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ

3 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 60 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ

2 คะแนน หมายถึง นักเรียนร้อยละ 50 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรมอย่างตั้งใจ

1 คะแนน หมายถึง นักเรียนน้อยกว่าร้อยละ 50 ของห้องเรียน ร่วมทำกิจกรรม

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้รวบรวมข้อคำถามและแบบ

บันทึกต่าง ๆ จากการระดมความคิดของศึกษานิเทศ ผู้บริหาร ครูในโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง และผู้วิจัย จากนั้นผู้วิจัยจึงนำข้อมูลที่ได้เขียนแบบร่างแบบบันทึกต่าง ๆ และแบบสอบถามขึ้น โดยให้สอดคล้องกับนวัตกรรม ตามกิจกรรมต่าง ๆ แล้วนำไปให้ศึกษานิเทศ ผู้บริหาร และครูในโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลองตรวจสอบ และแก้ไข จากนั้นนำแบบบันทึกต่าง ๆ และแบบสอบถามนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบอีกครั้ง และนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item- Objective Congruence) ค่าดัชนีที่คำนวณได้ คือ 0.75 ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำให้ปรับปรุงข้อความในแบบบันทึกต่าง ๆ และแบบสอบถาม เกี่ยวกับภาษาที่ใช้ และความชัดเจนเกี่ยวกับเกณฑ์การให้คะแนน ผู้วิจัยจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขจนได้เครื่องมือที่มีความเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่นำไปใช้ในการประเมิน ผู้วิจัยนำไปตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหาโดยผ่านผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน พิจารณาตรวจสอบในแต่ละข้อว่า วัดได้ตรงตามคุณลักษณะหรือไม่ จากนั้นนำผลคะแนนที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิ ไปคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Item- Objective Congruence) ค่าดัชนีที่คำนวณได้มีค่าตั้งแต่ 0.05 ถึง 1.00

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้อง
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 3 ปฏิบัติการใช้นวัตกรรมพัฒนาคุณลักษณะ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลการใช้นวัตกรรม และเครื่องมือที่ได้ไปใช้ปฏิบัติ ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้

2. เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนระหว่างสัปดาห์ที่ 1-6

สมมติฐาน

1. ผลการประเมินคุณลักษณะของนักเรียนโดยครูสัปดาห์ที่ 6 สูงกว่าสัปดาห์ที่ 1 (T-test

Dependent Samples)

2. ผลการประเมินคุณลักษณะของนักเรียนโดยผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ศิษยานิเทศก์ และนักเรียน สัปดาห์ที่ 6 สูงกว่าเกณฑ์ 3.51 (ระดับมาก)

ประชากร

ประชากรเป็นครูจำนวน 20 คน ผู้บริหาร จำนวน 2 คน ผู้ปกครองจำนวน 287 คน และนักเรียนจำนวน 287 คน โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง จังหวัดระยอง รวม 596 คน

เครื่องมือในการวิจัย

1. นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง
2. เครื่องมือสำหรับวัดผลสัมฤทธิ์ของนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลอง

2.1 แบบบันทึกการแต่งกาย

2.2 แบบบันทึกการมาโรงเรียน

2.3 แบบบันทึกการส่งงาน

2.4 แบบประเมินความสะอาดห้องเรียน

2.5 แบบบันทึกกิจกรรม Diary คำขวัญ

2.6 แบบสังเกตพฤติกรรม

2.7 แบบบันทึกคะแนนรายสัปดาห์

3. แบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม ด้านสังคม และด้านการเรียนรู้ จำนวน 26 ข้อ แบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ สำหรับครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ

วิธีดำเนินการ

โรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลองนำนวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลองที่สร้างขึ้นไปปฏิบัติการใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ในโรงเรียนทั้งหมด

1. ผู้วิจัยนำเครื่องมือสำหรับการวัดผลสัมฤทธิ์ของนวัตกรรมการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลองสำหรับครูไปเก็บข้อมูล ระหว่างการใช้นวัตกรรมประกอบด้วย

2.1 แบบบันทึกการแต่งกาย

2.2 แบบบันทึกการมาโรงเรียน

2.3 แบบบันทึกการส่งงาน

2.4 แบบประเมินความสะอาดห้องเรียน

2.5 แบบบันทึกกิจกรรม Diary คำหยาบ

2.6 แบบสังเกตพฤติกรรม

2.7 แบบบันทึกคะแนนรายสัปดาห์

3. ผู้วิจัยนำเครื่องมือสำหรับการวัดผลสัมฤทธิ์ของนวัตกรรมการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลองสำหรับครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและนักเรียน ไปเก็บข้อมูลกับครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองและนักเรียน หลังการใช้นวัตกรรมการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านการมีวินัยในตนเอง การมีมารยาทในสังคม และการรักการอ่านของนักเรียนโรงเรียนเทศบาลบ้านปากคลองกับนักเรียน คือ แบบสอบถามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม ด้านสังคม และด้านการเรียนรู้ จำนวน 26 ข้อ

4. ผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ให้กับนักเรียนจำนวนชั้นละ 5 คน และการจัดการประชุมเครือข่ายครู ผู้บริหาร ศิษยานุศิษย์ และผู้ปกครอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลการประเมินคุณลักษณะของนักเรียนโดยครูระหว่างสัปดาห์ที่ 6 และสัปดาห์ที่ 1 โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t (Dependent t -test)
2. เปรียบเทียบผลการประเมินคุณลักษณะของนักเรียนโดยครูสัปดาห์ที่ 6 กับเกณฑ์ระดับมาก (3.51) โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแสดงพัฒนาการด้านคุณลักษณะของนักเรียนสัปดาห์ที่ 1-6 โดยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการนำเสนอแผนภูมิแสดงพัฒนาการ

4. สันทนากลุ่ม (Focus Group) และจัดประชุมเครือข่าย ครู ผู้บริหาร ศึกษาพิเศษ และผู้ปกครองโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สรุป และนำเสนอเชิงพรรณนา

สถิติพื้นฐาน

ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ หมายถึง คะแนนตัวกลางเลขคณิต

$\sum x$ หมายถึง ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N หมายถึง ขนาดของประชากร

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$SD = S = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (X_i - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ S หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

X หมายถึง ค่าของข้อมูลแต่ละตัวหรือจุดกึ่งกลางชั้นแต่ละตัว

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

N หมายถึง จำนวนข้อมูลทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

1. นำค่าคะแนนที่ได้มาคำนวณค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามสูตรที่กำหนดตามเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลที่เป็นค่าเฉลี่ยต่าง ๆ (บุญชม ศรีสะอาด, 2543, หน้า 100)

4.51-5.00	หมายถึง	พัฒนาในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	พัฒนาในระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	พัฒนาในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	พัฒนาในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	พัฒนาในระดับน้อยมาก

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล

นำผลที่ได้จากขั้นที่ 3 มาเทียบกับเกณฑ์คุณภาพนวัตกรรม ดังต่อไปนี้

1. การประเมินคุณลักษณะของนักเรียนในสัปดาห์ที่ 6 ต้องมีค่าเฉลี่ย สูงกว่าสัปดาห์ที่ 1
2. การประเมินคุณลักษณะของนักเรียน นักเรียนต้องมีคุณลักษณะสูงกว่าเกณฑ์ 3.51

(ระดับมาก) ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

3. นักเรียนต้องมีพัฒนาการด้านคุณลักษณะดีขึ้น